

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Možná rizika elektronické komunikace u středoškolské mládeže

Autor práce: Jiří Koleč

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Klapetek, Ph.D. (Katedra filosofie a religionistiky TF JU)

Datum: 9. 5. 2015

Ve své bakalářské práci student prokázal schopnost samostatně pod metodickým vedením vedoucí práce zpracovat zvolené téma. Student se snažil vytvořit bakalářskou práci s ohledem na zvolené téma a metodologii s využitím víceméně dostatečného množství informačních zdrojů (s. 45-48). Rád bych se na tomto místě zeptal na jeho nyní již prohloubený osobní názor ohledně kvantity a kvality české odborné literatury/časopiseckých studií k tématu jeho bakalářské práce a to ve srovnání s nám nejbližším zahraničím. Také mne zajímá, zda při heuristické fázi psaní své bakalářské práce sledoval již úspěšně obhájené kvalifikační práce na podobná témata (např. s. 32).

S ohledem na to, že rozsah bakalářské práce by se měl pohybovat mezi třiceti a čtyřiceti stranami textu, předložená práce podle mého názoru tuto povinnost splňuje. Z hlediska formální úrovně práce je potřeba zmínit grafickou úroveň textu. Student se během zpracování snažil zamezit překlepům a chybám, což pro čtenáře podtrhuje celkový dojem z textu¹. Například v práci nejsou na konci řádku jednoslabičné spojky a předložky, což obvykle studentům a studentkám dělá problémy technicky zařadit.

Struktura práce byla podle mého názoru zvládnuta poměrně dobře a rozložení jednotlivých základních částí textu považuji za zdařilé.² Provedení citací částečně odpovídá požadavkům na tento druh textu, až na jednu pro mne jakožto historika a religionistu dost nepochopitelnou věc. Nejsem si zcela jistý, jak přesně autor došel k přesvědčení, že u nepřímých citací není potřeba uvádět čísla stránek parafrázovaného textu. Znamená to tedy, že jako čtenář si mám pro případnou kontrolu parafrázovaného textu a především pro rozšíření informací o následný kontext přečíst celou knihu, na kterou autor odkazuje jménem tvůrce a názvem? Podle mého názoru to neodpovídá doporučením z *Metodické pomůcky ke zpracování závěrečných prací* (s. 30-31). Jistě bude vhodné tuto skutečnost uvést na pravou míru v diskuzi s komisí při obhajobě bakalářské práce³. Seznam literatury je zvládnut poměrně dobře, snad nejrušivěji působí zarovnání internetových odkazů tzv. do bloku. Podle mého názoru bylo vhodnější zarovnat text seznamu internetových zdrojů raději tzv. doleva.

Pokud sledujeme jazykovou stránku práce, pak stylistická vyspělost a gramatická úroveň podle mého názoru s určitými rezervami splňuje požadavky kladené na tento druh textu. Cíl práce byl hned v *Úvodu* (s. 5) víceméně dostatečně představen. Zůstává otázkou, zda považovat

¹ Na s. 8: „... jejíž rozvoj dal markantní nárůst počtu komunikací z internetového a mobilního prostředí [sic] Tato forma komunikace se odlišuje od ostatních také díky situacím, ...“. Na s. 23: „... se může zanedlouho rozšířit doslava [sic] mezi miliony uživatelů ...“

² Snad jen základní kapitoly číslo 2. *Specifika středoškolské mládeže* (s. 10-11) a 6. *Prevence sociálně patologických jevů v elektronickém prostředí* (s. 33-34) působí svým rozvržením na pouhé dvě strany rozpačitým dojmem. Nebylo možné těchto několik odstavců připojit k závěru předchozích kapitol?

³ Poznámka pod čarou číslo 48 je opravdu nedostatečně zvládnutá a to hned z několika důvodů.

za cíl bakalářské práce pouze „*nastínit problematiku elektronické komunikace a sociálně patologických jevů s ní související, jako je kyberšikana, stalking / cyberstalking, sexting, kybergrooming a sociální inženýrství*“ není na první pohled trochu málo. Očekával bych již zde v Úvodu detailnější představení metod práce a především vytýčení výzkumných otázek, které jsou pro čtenáře klíčem k pochopení autorovy práce. S těmito informacemi se setkáme později na začátku tzv. praktické části bakalářské práce (s. 36-37). Zajímá mne, zda tradiční rozdělení na tzv. teoretickou a praktickou část je podle názoru autora bakalářské práce funkční a vyhovovalo mu, nebo to považoval za určitou formu, které bylo potřeba pouze učinit zadost. O to víc oceňuji výběr tématu bakalářské práce s ohledem na povolání autora.

Co se týče obsahové stránky, tak z mého úhlu pohledu mohu nabídnout několik témat k diskuzi:

1. Na s. 8 píšete: „*Nejhojněji používanými typy elektronické komunikace v soudobé situaci zahrnují telefonování, dopisování pomocí chatu a emailu.*“ Lze komunikaci za pomoci Short Message Service tedy považovat za chat, nebo jak píšete na následující straně je to ekvivalent emailové asynchronní komunikace? Nerozumím přesně, proč nebyly SMS zařazeny již na s. 8 mezi nejhojněji používané typy elektronické komunikace.

2. Na s. 14 píšete: „*Agresivní chování na internetu je převážně způsobeno technologií jako takovou, a to zejména kvůli malé rychlosti internetového připojení. Každý běžný uživatel totiž prožije téměř všechny svůj čas pouhým vyčkáváním na odpověď druhého uživatele, což mu na klidu rozhodně nepřidává, naopak si tím zvyšuje hladinu frustrace, znamenající také zvýšenou agresi.*“ Nejsem si zcela jistý ze svého úhlu pohledu vysokoškolského pedagoga, který je po většinu roku doslova obklopen prostředím s vysokorychlostním internetem, zda je toto vysvětlení ještě relevantní v době free wifi připojení skoro kdekoli. Neskrývá se spíše odpověď v na jednu stranu vsudypřítomným komunikačním možnostem globalizovaného světa, a na druhou stranu nestabilitou spojovanou například s ekologickými katastrofami, migračními proudy, terorismem apod.? Tedy technologie jdou kupředu, ohrožení narůstá a lidské reakce jsou stále stejné, jen mají novou formu a kratší reakční dobu? Ale možná je to prostě jiné z úhlu pohledu adolescenta, který řeší odlišný druh problémů.

3. S tím do jisté míry souvisí věty ze s. 33: „*Vzhledem k chování lidí na internetové síti, které je zřejmě v mnoha případech nenapravitelné, nemůžeme očekávat, že nebezpečné jednání a činy časem zcela vymizí. Dalo by se říci, že technologie prakticky pohltila celý svět. Lidé si dnes neumí představit své fungování bez jediného technologického vynálezu, jako je například mikrovlnná trouba, mobilní telefon s připojením na internet i bez něj, počítač, tablet, televize, automobil a mnoho dalších. Proto se stává velice nepravděpodobný fakt, že veškeré nežádoucí jevy internetu budou odstraněny a nastane éra bezpečné virtuální budoucnosti.*“ Jsou ty způsoby chování a situace zásadě odlišné od předchozího vývoje tradičních forem komunikace (přímé i za pomoci médií), nebo se jedná pouze o opakování známých reakcí, které přináší život, ale jen v modernějších technologických prostředích? Spojil bych to s velice zajímavou myšlenkou ze strany 40: „*...je to úděl dnešní generace a pokud [sic] by se rozhodli své chování změnit, tak je tento fenomén digitálního světa stejně doběhne a bude pro účastníky nevyhnutelný.*“

4. V krátkosti představte pozitiva a negativa Vámi zvolené metody sběru dat (s. 37).

Bakalářskou práci Jiřího Koleča na téma: „*Možná rizika elektronické komunikace u středoškolské mládeže*“ doporučuji k obhajobě. Jakožto oponent navrhuji komisi k zvážení ohodnotit zmiňovanou bakalářskou práci známkou **velmi dobře**.

Martin Klapetek